

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Selyben hasznos fordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a heti és
 hónap utáni napok kivételével.

Előfizetési és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczna-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Külföldiek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Helyes száma ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 13.

Szláv tenger.

Az orosz belügyminiszter gyilkosa előtt mikor kihirdették a halálos ítéletet, nem szólt egy szót sem, a mint az egész tárgyalás alatt mélységesen hallgatott. Csak akkor felelt, mikor azt kérdezték tőle, volt-e büntársa?

— Volt; és ez az orosz kormány.

Az a fanatikus gyilkos maga sem tudta, micsoda mély bölcseséget mondott ő ezzel.

A legfanatikusabb türelmetlenség, társadalmi, vallási és nemzetiségi autokrácia hazájában akadt egy ember, egy gyilkos, a ki oda merete vágni, hogy a gaztett büntársa a kormány.

Ez a hír csak úgy lopva, titokban került ki hozzánk; félték ettől a nyilatkozattól, hogy a népek megpróbálják levonni belőle a következtetést. Azt jelenti ez, hogy a merényletek egész sorozatában, a rettenetes háborúkban, melyek fölvaltva betöltik Oroszország történelmét, első sorban a kormányt kell látnunk megbélyegezve.

A ki csak így távolról is ismeri az orosz viszonyokat, lehetetlen, hogy igazat ne adjon az elítéltnak. Az orosz kényuralom borzalmait idézték fel a merényletek borzalmait.

És ez a kormány az, a melyről kijelentette a monarchia külügyminisztere, hogy nem szerződünk vele, hanem *felfogásainkat kölcsönösen kicseréltük.*

Szép kis csere lehetett, annyi bizonyos.

Hogy mi mit adtunk Oroszország kormányának, az egyszerű. Az osztrák-magyar külügyminiszternek csak akkor volt kicserélni való felfogása, mikor Andrassy Gyulának hívták. Sem azelőtt, sem azután mást nem cserélhetett volna ki, mint a hagyományos czopfot. Legfeljebb ezt adtuk oda Oroszországnak, — de hogy még se veszítsük el, küldtünk egy hadihajót új czopfokért Kinába, ott elesett egy csapat derék magyar fiú, fizettünk rá milliókat, de a czopfot diadalmasan hazahoztuk.

Ha nem adtunk, hát legalább kaptunk cserébe felfogást. Hamisítatlan orosz felfogást. Azt, hogy ne merjünk önállóan semmit sem tenni a czár engedélye nélkül.

Hajdan a Balkán-félsziget magyar befolyás alatt állott. Az albán Skanderbég Hunyadival keresett szövetséget, Szerbia fejedelme büszke volt rá, hogy magyar főnemessé lett, Moldvának, Oláhországnak Budavárból küldték vajdákat, Boszniának alkirályokat, Bulgáriának bánokat. Ma Ausztriával szövetségben kétszer akkora terület áll a Balkán felett és a félsziget teljesen elveszett számunkra. Oroszországban bizik valamennyi csip-csup államocská és tizenkettedrangu király, kezdve a nagyonszerelmes Sándortól egészen a sokba szerelmes szultánig. Tőlünk senki sem fél, bennünk sem bizik, de mindenki szid bennünket, a *svábokat.* Ez a magyarok, németek és osztrákok közös neve odalen. *Svába.*

Hát ez egészen megfelel az orosz felfogásnak.

Idehaza is dül a kicserélt felfogás.

Daruvárott megalázták a magyar lo-bogót. Pozsonymegye kénytelen felírni a pánszláv arcátlanságok megfékezése végett. A magyar trónörökös londoni kiséré-tének fele szláv és csak egynegyede magyar. Itthon a tisztikar, különösen a vezérkar és a tábornoki kar szlavizálva van. A külügyminiszterünk szláv. A német szö-vetség helyett a trónbeszéd a szláv csá-szársággal való jó viszonyunkat dicséri. Irodalmunkban a szláv írók fordításai hódítanak. A cseh operatársulat magyar-orosz sikereiből a szláv eszme diadalát olvassák ki a tót lapok. A magyar kép-viselőházban pánszláv képviselők örült beszédei izgatnak a magyar államiság ellen. Mindenfelé szláv, szláv és szláv!

Hát ez is egészen megfelel az orosz felfogásnak.

Csak az a kérdés, mire való volt Goluchowszkynek ezzel a kicseréléssel el-dicsekednie?

Bizonyval nem dicsekedett volna vele, ha félnie kell vala attól, hogy le- vonják a népek a következtetést. Ha félt volna attól, hogy a miniszter nyilatko-zata mellé odaállítják a pétervári elítelt szavát s hogy ha bűn a monarchia ré-mületes szlavizálása, büntettesnek oda- állítják — a közös kormányt.

Persze ezt addig fölösleges megtenni, míg felülről be nem látják s nem veszik észre a szláv és a német tenger köze-pette az egyetlen mentő szigetet a Habs-burg-trón számára: a magyar államot.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

A sebhely.

Írta: D. Lesneur.

— De hát tökéletesen bizonyos vagy abban, hogy nem szereted többé Louis de Lessort urat?

Jeanne de Cautri lehajtotta a fejét.

— Nem tudom és nem is szabad szeret-nem azt az embert!

Ez a komor válasz épenséggel nem állott azokra az ajkakra, amelyek kimondották. Cautri kisasszony még csak huszoneg éves volt, szépséges és gazdag úri hölgy. Mikor ezen a téli napon Raymonde cousinejával ott lépkedett a Bois de Boulogne fasorában és bársonyos arczát a téli szellő kipirította, a nyíló rózsát vélnéd egész lényében megtestesítve látni. A

karcu, fejedelmi természetű megjelenés valóságos mintaképe az imádott nőnek; azok a szomorú, lemondással teljes szavak épenséggel nem ille-ttek tehát az ő ajkaira.

A két cousine léptei a jégpálya felé irá-nyultak. Deczember kezdetétől fogva tartott a fagy. A fák letarolt gallyai dermedten me-redek az egyhangu égbolt felé, melynek párás ködében csak a nap helye tájékaán vöröslött át fényesség sugara. Néhány lépéssnyire a két cousine mögött tipeggett a komorna a korcsolyákkal.

— Tehát, — kezdte ismét Raymonde, — az elhatározásod szilárd? Felbontod a három éves mátkaságot?

— Sohasem voltam nyílt, bevallott meny-asszonya Lessort urnak.

— Nem, nem az egész világ előtt. Hanem akkor, amidőn a hadnagy utra kerekedett Szu-dánba, birta a szavadat, amely édes anyád-nak...

— Szegény mama!
 — Bocsáss meg, édesem, hogy fájdalma-dat fölébresztettem! . . . De gondold meg, meny-nyire kívánta ő maga is ezt a házasságot.

— Oh, hallgass!

Zavart csönd állott be.

Cautri asszony két év előtt rettenetes ha-lált szenvedett a jótékonyági bazár tűzvésze alkalmával. A leány csaknem maga is oda-veszett, amikor anyja megmentésére sietett. Jeannet ágyba döntötték a borzalmas tragédia izgalmai és egy súlyos seb, amelyet ott kapott a lányok között. Betegsége huzamos ideig tar-tott s ez alatt nagynéje, Raymonde anyja ápolta, gondozta. Ezóta nem hagyta el többé a rokonait; a szerencsétlenség emléke azonban megmérgezték ifjúságát s örök időkre komor árnyékot borított a gondolataira.

— Lásd, ezért nem gondolhatok többé arra, hogy boldog legyek, vagy boldoggá tehes-sek mást.

BERKES BERTALAN festék-kereskedése, NAGYVÁRAD.

Füzület és padlófénymáz-

gyár:

Zöldfa-utca 33. szám.

109,

Mindenemű festékek, festészeti kellékek, ecsetek, padlófénymázak és parkett viasz már több év óta elősmert szolid kiszolgálásom mellett a legolcsóbb napi árakban kaphatók.

Emke padlófénymáz, mindenki által elősmert, kitűnő minőségű és tartós padló-fénymáz. 5% az Emke javára.

Legjobb amerikai padló beeresztő olaj 1 kgr. 90 fillér.

FIOKÜZLET: festék külön-legességek raktára:

Fő-utca Bazár-épület Huzella üzlet mellett.

A helyzet.

A M. E. L. bécsi tudósítója az osztrák kormány köréből a következő információt kapta: »A pillanatnyi politikai helyzetről terjesztett hírek sok irányban tévesek. Talán legjobban jellemezhetjük a helyzetet, ha azt mondjuk, hogy politikai értelemben még helyzetről nem is lehet beszélni. A tények körülbelül ezek: Körber Budapesten járt, beszélt Széll Kálmánnal és konstata, hogy nem tudnak megegyezni. Az osztrák miniszterelnök erre visszatért Bécsbe, jelentést tett az ő minisztertanácsának és provokált egy határozatot, mely végleg megállapítja az osztrák kívánságokat. Ezt a határozatot az uralkodóval tudatták. Most már az osztrák kormánynak pillanatnyilag abszolút semmi szüksége, hogy tovább menjen. Ha Széll czélszerűnek tartja, bármikor a kezdeményezés terére léphet és vagy eljön Bécsbe, vagy meghívja az osztrák kormányt Budapestre. De ennek persze csak akkor volna értelme, ha a magyar kormány előzetesen tisztába jött volna azzal, hogy mi újat akar érdemben előterjeszteni. Most feltétlenül rajta van a sor, hogy konkrét javaslatokkal jöjjön, melyekben közeledés van az osztrák felfogás felé. Itt nemcsak várhatunk, hanem határozottan várni is fogjuk.« Ime az osztrák álláspont, mely a régi Schmerlingtheorián alapul: »Várhatunk!« Hogy mi lesz, ha a magyar kormány is ezt találja vallani, azt bajos megjósolni.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 13.

Gróf Apponyi Albert elnök megnyitja az ülést.

Több kisebb jelentés után *Belitska* Béni a *pécsvárad*i megsemmisített mandátum ügyében referál a háznak, a mely szerint az igazoló bizottság a vizsgálat elrendelését a kerületben mellőzi. (Helyeslés.)

Szederkényi Nándor kérdést intéz az elnökséghez, mikor vonulunk be az új parlamentbe.

Apponyi Albert szerint a költözködés öszszel fog megtörténni.

Majd áttérnek az

appropriációk javaslat

folytatódó tárgyalására.

Bakonyi: A miniszterelnök minden alkalommal azt hangoztatja, hogy a magyar államot minden tekintetben, gazdaságilag stb. ki-domborítani akarja. Nézzük csak mennyiben áll ez. Mellékesen megjegyzi, hogy a gyáripar teendőik, amde nézzük a kisipart. 1901-ben 36-al adatott ki több iparigazolvány, mint az előbbi évben, ez kétségtelen bizonyítja, hogy ez éppen abban az időben állott be, midőn a provizorium, gazdasági közösség. Fel kellene világosítani a polgárokat, hogy hagyják ott ezt az irányt s keressenek más foglalkozást.

Az ipari vámok felemelése és a mezőgazdasági vámok leszállítása érdekében hiába hívjuk fel a kormányt, hallgat, nem akar feleletet adni. Ez pedig éppen nincs hasznára hazánknak. (Ugy van a szélsőbalon.) De hasonlóan vagyunk a nemzet más fizikai erőivel is, ki van teljesen ez szolgáltatva annak a kormánynak, mely a multak tanúsága szerint azokon segíteni nem tud, nem képes.

Majd áttér a költségvetés részleteire, szakszerűleg fejtegeti az egyes tételeket. Szomorú kép az, mely gyermeknevelésünket, gyermekügyünket állítja elénk. Már pedig az adatok mind a kormány jelentéseiből vannak véve.

A miniszterelnök a bosnyák vasutak tárgyalásánál ismét olyat mondott, hogy ha elébe állítanám, ismét rámondaná, hogy: lapsus linquae.

Széll: Micsoda lapsus linquae?

Bakonyi: Mindjárt megmondom.

Széll: Közjogi definícióban?

Bakonyi: Mikor Dalmácia visszafoglalásáról volt szó, a miniszterelnök folytonosan *elbirtoklás*-ról beszélt, már pedig ilyet a közjog nem ismer. Csoda-e aztán, ha tőle átragad a háta mellett ülőkre s nem lesz csoda, ha leszavazzák majd a királyi hitleveleket és királyi esküt is leszavazzák.

Nessi: Bocásd meg nekik, hiszen nem tudják mit cselekszenek. (Derűtség a szélsőbalon, zaj a jobboldalon.)

Ballagi: Az politikai kérdés volt, nem közjogi.

Bakonyi: Bocsanatot kérek, de az igenis közjogi kérdés volt. (Mozgás a szélsőbalon. Ellenmondások a jobboldalon.)

Babó: Menjenek Sárospatakra, ott majd megtanítják, mi a közjog.

Nessi Pál: Kérjék vissza a tandíjat! (Derűtség.)

Bakonyi: Kéri a minisztert, hogy ilyen fontos dolgoknál érdemleges válaszokat adjon s ne használjon olyan kifejezéseket, mely tót-

ágast áll a közjoggal és »lapsus linquae«-ra magyarázható. (Zajos helyeslés és taps a szélsőbalon.)

Széchenyi már 1848-ban azt mondta, hogy véget kell vetni annak az állapotoknak, hogy Magyarország provincia legyen. Most itt volna az alkalom ennek keresztülvételére. (Ugy van! a szélsőbalon.) Amde nemcsak gazdaságilag és az ipar tekintetében vagyunk provincia, de kifelé, a külföld előtt is. Legjobb példa reá a sok közül a trónörökös angolországi útja. Hát ő most egész határozottsággal kéri a miniszterelnököt, ne térjen ki a kérdés elől, hanem mondja meg nyíltan és őszintén, van-e befo-lyása odafele arra nézve, hogy a magyar állam függetlensége mindenféle tekintetben meg-óvassék?

Egy angol röpírat azt mondja, hogy az *alkotmányt nekünk az osztrák császár visszaajándékozta*. (Mozgás a szélsőbalon.)

Thaly Kálmán: Hallatlan! Ki irta?

Bakonyi: Valami Weiman nevű.

Thaly: Iratták vele bizonyára.

Bakonyi: A dualizmusról meg azt tartja, hogy az *osztrák császár két provinciára osztotta birodalmát*: cis Lajthán é traus Lajthánira. Hát már most t. Ház majd alkalmuk lesz meggyőződni az angoloknak a trónörökös utazásánál erről. (Zaj a baloldalon.) *Goluchowszky* az osztrák delegációban beleavatkozott a kiegyezés dolgába s pressziót gyakorolt a magyarokra. Magyar ellenes eszméket is hangoztatott és a magyar delegációban senki sem szólott fel ellene, a miniszterelnök meg nem utasította vissza.

Széll Kálmán miniszterelnök: Szó sem igaz róla.

Pichler Győző: Csak Zichy Jenőnek volt becstülete!

Széll Kálmán: Nekem is!

Bakonyi: A miniszterelnök ur csak itt a Házban hangoztatja ezt, de ottan nem meri megletenni *Goluchowszky* a magyar delegációban nem beszél, hanem írásban nyújtja be a mit el akar mondani. (Mozgás a szélsőbalon.) Hát a függetlenségi párt ezt a leghatározottabban visszautasítja. (Élénk éljenzés és helyeslés a szélsőbalon.) De még ennél is nagyobb sérelmet ejtenek itt a magyar állam souverénitására. (Mozgás a szélsőbalon. Halljuk!) Németül beszélnek a magyar delegációban. (Nagy zaj a szélsőbalon és néppárton)

Nessi: Szégyen! Gyalázat!

Zboray: Bach-huszárok! (Folytonos zaj, elnök csenget.)

Bakonyi: De tovább megyek. Volt egy ember, ki megboldogult dicső királynénkat Erzsébetet megtanította a mi zengzetes nyel-vünkre és közelebb hozta szívét mihozzánk. És

— Te! egy Cautri! — kiáltott fel Raymonde. — Vajon Louis de Lessort, aki szintén sok borzalmasságot élt át a Szudánban, vajon ezért ő neki is le kelljen mondania a szerelemről? Lásd, ugy mint te, ő is viseli egy sebnak a helyét: forradást a szeme fölött.

— Óh, néki az jól áll! — kiáltott föl Jeanne élénken.

Raymonde mosolyogva pillantott a cousinejára. Épen ekkor értek a jégpályához. Áthadtak a fason, mely a befagyott tó partja mentén húzódott és beléptek a csarnokba, ahol a korcsolyákat csatolják fel.

Kis szünet után Raymonde némi zavarral szólította meg Jeannet.

— Minthogy most már bizonyos vagyok abban, édesem, hogy nem szereted többé Lessort urat és nem akarsz a felesége lenni, valomást fogok neked tenni. Nagy szíveséget tehetsz nekem.

Sajátságos remegés volt a hangjában. Cautri kisasszony kissé eisápadt.

— Beszélj!

— Hát legyen! . . . Gondatlan voltam . . .

Te vonakodtál az ő visszatérte után azokon a helyeken megjelenni, ahol ő megfordult: a tennis-goud-on, a kerti mulatságokon, kirándulásokon és a többi. Én azonban gyakran találkoztam vele . . .

Jeanne minden önturalma mellett is öszszerezett; aztán Raymonde felé fordult és merőn a szemébe nézett.

— Jeanne, csak nem neheztelsz rám? hiszen te ugy sem szereted többé . . . Hallgasd tehát vallomásomat. Én levelet irtam Louisnak; és ez a levél most roppant nyugtalanságot okoz nekem. Szeretném visszakapni tőle. Erre csak egy mód van: ha te kérnéd vissza.

— En!

— Természetesen. Ki másra bizhatnám ezt a titkot? . . . Kérlek, ne gondold azonban semmi rosszat sem felőlem . . . Azonnal találkozni fogunk itt Lessort urral. Ha majd korcsolyázni fogsz vele, kérd vissza a leveletem. A feleletéből megsejtheted majd az érzelmeit is . . .

— Tehát te nem vagy tisztában azzal?

— Ejnye, milyen hangon kérdezed ezt tőlem! . . . Talán szereted még?

Jeanne ideges kacajra fakadt.

— Biztosítalak az ellenkezőjéről. Azt hiszem inkább, hogy sohasem szerettem.

— Tehát . . . Visszakéred a leveletem?

— Mindenesetre!

A buffet teremben, ahol sok nép tolongott, Raymonde de Mauvaret az uja hegyeit melengette a kályha mellett. A tekintete nyugtalanul követte Jeannet és Louis de Lessort urat; akik épen most surrantak el az emberekkel téli jégpálya tükre, mélyen elmerülve egy kérdés megvitatásában. Vajon minő szavakat válthattak egymással?

— Tökéletesen értem, hogy mennyi érték-

kel bir az a levél ön előtt, — mondta Jeanne méltósággal, amibe némi keserűség vegyült. — De vannak női kívánságok, amelyeket minden nemes férfi parancsként teljesít.

— Istenem! — rebegte a férfi. — Miért is kérte föl épen önt erre a közbenjárásra!

— Attól tart, hogy a levél titkába pillantok? Remélem, nem sért meg azzal a föltevessel, hogy fölbontom a zárt borítékot?

— Oh, semmi esetre sem! . . .

— Megnyire félti ön a kezembe adni azt a levelet! — sóhajtott Jeanne.

— Személyesen adom át önnek, madame. Megbizom a gyöngédségében.

— És mikor lesz az?

— Ma este . . . Ott ebédelek Mauvaret asszonynál, az ön nagynénjénél. Találok majd alkalmat arra, hogy a levelet keze közé juttassam.

— Rendben van, Lessort ur, — felelte Jeanne; hangja metszőbb volt, mint a fagyos szél. — Legyen szives most a parthoz kísélni. Oly szán'dva surrant tova, hogy a férfi csak nagy fáradsággal volt képes a nyomában maradni.

Másnap, két óra tájban délután, Raymond a cousineja szobájába nyitott.

— Bocssás meg; ha háborgatnálak . . . Tegnap minden megjegyzés nélkül adtad át a leveletem, amelyet Lessort ur visszaadott; ma pedig olyan keserű szótlansággal illetsz, hogy ezért magyarázatot kérek tőled.

T. Ház! Ez az ember annyira ment, annyira súlyodt most, annyira hódol a közös intézményeknek, hogy a királyné egykori magyar oktatója *németül* beszél most a magyar törvényhozásban. (Nagy zaj a szélsőbalon és néppártton. A képviselők a padokat verik s ökleikkel fenyegetőznek Falk Miksa felé).

Fichler: Szégyelje magát!

Nessi: Szégyen és gyalázat! (Zaj. Elnök csenget.)

Bakonyi: Ha feltámadna Deák Ferencz s látná, mint családott. Mi pedig, kik más koporsóra tekintünk, tudjuk, hogy Magyarország szabadsága a másik koporsóból fog feltámadni.

A költségvetést nem fogadja el. (Hosszasan tartó éljenzés és taps, a szónokot számosan üvözik.)

Hodossy Imre kijelenti, hogy a magyar delegáció tegnapi albizottsági ülésén *senki sem beszélt németül*. A közös miniszterektől nem lehet kívánni, hogy magyarul tudjanak. (Viharos ellentmondások a szélsőbalon.) Aki azonban ezen bizalmas ülésben valamely közvetlen kérdést akart a külügyminiszterhez intézni, az természetesen németül tette és német választ kapott. (Nagy zaj, hosszas mozgás az ellenzéken.) De ez csak egy pár szó volt. Reméli, hogy a közös miniszterek meg fognak mind tanulni magyarul.

Kiáltások: Soha!

Hodossy kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja

Öt perc szünet.

Szünet után

Abaffy Odön beszélt a javaslat ellen.

A margittai mandátum.

Budapest, május 13.

A margittai választás tárgyalását ma folytatta a Kuria I. választási tanácsa. Dr. **Várady** Zsigmond a tárgyalás elején **Örley** Kálmánnak eskü alatti kihallgatását kérte, de azt a bíróság megtagadta s így mindjárt a perbeszédre került a sor.

Aigner Adolf takarékpénztári titkár, a kérvényező képviselője részletesen ismerteti a bizonyítási eljárás eredményét és a fölmerült vesztegetési eseteket, melyeknek a megválasztott **Örley** Kálmán képviselő személyével való kapcsolatát szerinte a Kuria az ismert levéllel már megállapította. Előadja, hogy a kri-

tikus levélhez a 48-as párt pusztán véletlenségből, tisztességes uton jutott. Fejtegeti a levél bizonyító erejét, mely **Örley** Kálmán részességét a kerületben fölmerült vesztegetések körül klasszikusan igazolja.

Ezután sorra veszi az egyes községeket és kiemeli, hogy noha a kormánypárti választók egyike-másika azt vallja, hogy a kapott 2—5 frtot részint fuvar, részint ellátási költségre adták, de a törvény szigorú rendelkezése szerint ezt csak természetben szabad nyújtani és ha készpénzben adják, ez kifejezett vesztegetést képez. Különben is **Örley** levelében és védője nyilatkozatában be van ismerve, hogy a margittai *korcsmárosok 3000 frtot kaptak* a szabadelvűpárti választók élelmezésére; ha tehát a választóknak erre készpénzt is adtak, akkor duplán kaptak. Különben sehol sincs bizonyítva, hogy a fuvarpénzt kapott választók tényleg fuvaroztak-e. Különösen **Lüki** községben történtek csunya dolgok. Itt **Feldmesser** kormánypárti vendéglős vesztegetési szereplését ismerteti. Végül előadja kérelmét, mely az, hogy a Kuria a margittai választást semmisítse meg s *függesztesse fel bizonyos időre a képviselő választói jogát*, mert noha a vizsgálat nem a képviselő saját tetteire rendezett is el, de a levéllel meg van állapítva a képviselő részessége.

Dr. **Várady** Zsigmond választásvédő tagadja, hogy a bizonyítási eljárás során bármely vád is beigazolódnék volna. Sorra veszi az egyes eseteket és egyenkint czáfolgatja a kérvényező képviselőjének azt az állításait, melyek a vizsgálat eredményes voltára vonatkoznak. Kéri a petíciót, mint alaptalant elutasítani.

Ítélethozatalra e hó 21-én kerül a sor.

A közuti komolyan tárgyal.

Miután a 126,000 koronát a világitási szakbizottság elvben elengedte a közutinak, reménye nyílt arra, hogy a közgyűlés is elfogja engedni, még pedig valóságban.

Ezek után jónak látta végre a közuti komoly tárgyalásokba bocsátkozni. Az eddigi sok huzavona helyett olyan beadványt intézett tegnap Nagyváradhoz, melyben van egyéb is,

nemcsak nesze semmi, fogd meg jól, mint a hogy volt az eddigi beadványokban.

A tegnapi beadványban arra az esetre, ha a közgyűlés a 126,000 korona elengedését megszavazza, a következőket igéri a közuti:

1. aláírja a végleges, kötelező szerződést;

2. ennek értelmében azonnal kisürgeti az építkezési engedélyt;

3. az építkezési engedély keltétől számított nyolcz hónapon belül a vasutat felépíti, természetesen nem számítva ide a kényszerített munkaszüneteket, a minők a téli hónapokban beállanak;

4. 1903. decemberre, a mikorra a villamos világítás berendezése készen lesz, a villamos vasutat okvetlenül átadja a forgalomnak;

5. nem kíván áramot a várostól, hanem az áramszolgáltatásra nézve külön fog a várossal tárgyalni; az áramszolgáltatás kérdése így a villamos vasut felépítésétől teljesen független s akár kap a társulat áramot a várostól, akár nem, a villamost a kikötött időben föltétlenül átadja a forgalomnak.

Ezek a beadvány lényeges pontjai. Igaz, hogy ugyanezekkel a pontokkal felszerelt beadványt a közutinak már 4 évvel ezelőtt kellett volna beadnia. Igaz, hogy ezzel azért késett, mert most igen kedvező alkalom nyílt 126,000 korona visszaalkudására. Igaz, hogy Nagyvárad ezt az eljárást meg nem érdemelte s azt dicsérni vagy menteni nem is fogja senki. Mégis a közuti vaspálya ajánlatát el kell fogadnunk.

Kénytelenek vagyunk azt elfogadni.

Még szép a közutitól, hogy csak 126,000 korona elengedését kéri, nem pedig az egész 126,000 forintét. Epp úgy kívánhatná az egész összeg elengedését, abból az egyszerű okból, mert az akkori intézők bölcs előrelátása folytán a közuti a szerződéstől bármikor visszaléphet. Akkor épít, azt épít és úgy épít, a hogy neki tetszik. Kezében vagyunk.

De ha a közuti visszalép — a mit a 126,000 korona elengedése esetén már most lehetetlen megtennie — akkor a magyar gazdasági viszonyok jelen állapotában nem

Mialatt Raymonde ezeket mondotta, a tekintete lopva az ajtó kárpitjára vetődött, mintha valami hallgatózódtól vélt volna ott. Aggodalma azonban csakhamar csillapult és újból Jeanne felé fordult.

— Milyen magyarázatot adjak én neked? — kérdezte Jeanne, felszökve ültéből; az arcát halotti sápadtság borította el.

— Ha tévedtél volna, amikor arról győztél meg, hogy nem szereted többé Louist... Ha most talán féltékenység gyötörne miattam... Oh ez rettenetes volna!...

— En féltékeny... reád? — Ez a három szó, azzal a mondhatlan keserűséggel kiejtve, súlyos sértésként hangzott; de Jeanne egyszerre könyezni kezdett.

— Mennyire fáj az, — suttogta, — ha egy nővérünket veszítjük el!

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Az, hogy én nem szeretem többé Lessort urat, mit sem változtat a dolgon. Te, amikor még vőlegényemnek hitted őt, elloptad tőlem a szívét... Ez az árulásod sebet üt a lelkemen...

— Az én árulásom!... Hiszen azt állítottad, hogy nem szereted többé!

— Csak hogy te ennek az ellenkezőjét hitted; csak tegnap vallattál ki... Igen jól tudtad.

— Mit tudtam? Drágám, beszélj; mond meg nekem a teljes valóságot!

— Raymond a karjaiba akarta zárni cousineját, az azonban visszataszította őt.

— A teljes valóságot tudod!

— Mit? Hogy még most is szereted őt?

— Igen, szeretem őt. Ezért azonban egész nyugodtan lehetsz a felesége. Én visszavonulok valami kolostorba úgy, hogy egyik sem lát engem többé közületek.

— Jeanne, — mondta Raymonde meghatótan; itt a levél, amelyet Lessort urhoz írtam. Bontsd fel. Olvasd el.

Ez a hang és ez a tekintet csillapította Jeanne felindultságát. Boldog fordulatot sejtett. Amikor feltörte a borítékot és belepillantott a levélbe, sikoltás tört ki az ajkain.

Ime ez volt a levélben:

Uram! Unokatestvérem iránt érzett vonzalmában az én segítségemet kéri közbenjáróul. Sajnos, magam is hiába küzdök az ő makacssága ellen. Ha ismerné a titkát, amelyet sejttek, talán le tudná küzdeni az ő ellenállását. Ez a mentő gondolat arra készítet, hogy a gyanumat önnel közöljem.

Ön bizonyára hallott Jeanne hősiességéről a jótékonyági bazár tüzvése alkalmával. Szegény, sokáig szevedett annak a következményeitől. Egy égési seb vörös forradást hagyott maga után, amely ott van a füle mögött, a gondosan reáfésült haj alatt. Az én szegény Jeanneom, ha az ujjaival megtapogatja azt a sebhelyet, rutnak, borzalmasnak hiszi azt; rutabbnak, mint aminő a valóságban. Meg vagyok győződve arról, hogy ez a sebhely idegenítette el

őt öntől. Igen, a szégyen, az undor attól a sebhelytől, ez az oka makacs ellenállásának, noha még szünetlenül szereti őnt, de fél, hogy az a parányi folt csorbítaná az ő értékét az ő szemében, ha őn meglátná.

Ime, elárultam önnek Jeanne szörnyű titkát. Hiszi-e ön, hogy az ön szerelme az által megcsappant volna?

Jeanne arca fehérebb volt, mint a papírlap, amelyről feltekintett.

— És mit felelt erre a levélre? — kérdezte fojtott hangon.

— Hogy imád... te kis bohó... hogy is kételkedhetél abban?

— Ah, de nem látta... Oly rémitő az! — susogta Jeanne és kezei közé temette az arcát.

Raymonde gyöngéd kézzel félrevonta a sebhely hajtakaróját és Louis de Lessort, aki egy intésre nesztelenül előlépett az ajtó kárpitja mögül, meglátta a sebhelyet. Meghajtotta térdét a menyasszonya előtt és megindultan suttogta Jeanne fülébe az édes szavakat:

— Ez a jel a hősiesség érdeme, amely megkértszerezte az én szerelmemet. Hiszen én is sebhelyet viselek a testemen...

— Oh, az öné a dicsőség jele!

— Az öné pedig az önfeláldozásé.

Jeanne boldogan mosolygott a könnyein át.

lesz több társulat, mely egyhamar Nagyváradra jöjjön vasutat építeni.

Rimler Károly polgármesternek, mikor legutóbb Budapesten járt, következőket mondták a kereskedelmi miniszteriumban:

— **Világosítsa fel** az urakat odalenn Nagyváradon, hogy ma a pénzügyek borzadnak a vidéki vállalatoktól. Arra tehát egyáltalán ne is gondoljanak, hogy a közuti helyett más társulat fogja majd a vasutjukat fölépíteni.

Bizony ez szomorú valóság. Hiába akarnók felelőssé tenni azokat, a kik 1896-ban megakadályozták a villamos gyors felépítését. Most már mindez késő. A közuti a helyzet ura, mi pedig vagy meg hajolunk és másfél év múlva villamoson járunk, vagy pedig nem engedünk a 48-ból és gyalogolunk tovább is, ha nincs pénzünk konfüra.

Az egyéni büszkeség jobban hajlik a gyaloglásra, de a város érdekében mégis csak eszélyesebb lesz a közutival szemben engedni s kevesebb büszkén, de villamoson járni.

UJDONSÁGOK.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 14. Rendkívüli megyegyűlés délelőtt.

Május 17. Jogász majális.

Május 22. Rendkívüli városi közgyűlés.

Május 24. Önkéntesek majálisa.

Május 25. Szigligeti-társaság közgyűlése a városházán d. e. 10 órakor.

Május 27. Katolikus majális.

* **A király Budapesten.** O Felsége tegnap délelőtt államügyek elintézésével foglalkozott. Délutáni fél egy órakor kihajtatott a Mücsarnokba, ahol a felséget **Wlassics Gyula** közoktatásügyi miniszter fogadta.

* **A főigazgató Belényesben.** **Nátalussy Kornél** kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató ma reggel Belényesbe utazott az ottani főgimnázium hivatalos meglátogatására.

* **Szent Bonifácz ereklyéje.** A gazdák rettegett népjai, Pongrácz, Szervác és Bonifác az idén egyáltalán nem szolgáltattak okot a félelemre. Első igazi májusi napunk hétfőn volt. Verőfényes orgona illatos meleg tavaszi nap. Tegnap délelőtt esett ugyan, de délután ismét pompás idő volt. A három vértanu közül egyiknek, Szent Bonifácznak teste másfél század óta itt nyugszik **Nagyváradon, a Szent László-templom** egyik jobb oldali mellékoltárában. Ma, **május 14-én** van emléknappja, mikor kinyitják az oltár előfalát és üveg koporsójában látható a szentnek egész teste. Ezerhét száz évvel ezelőtt szenvedte vértanúságát Bonifác és gróf **Csáky** püspök hozta Rómából a szent testet Váraura, mikor még a Szt. László-templom püspöki székesegyház volt. Ma a szent vértanu ünnepe alkalmából annak oltáránál ünnepélyes nagy mise fog tartatni s ezután nyolcz napig marad nyitva a feldisztatott oltár.

* **Megtalált pisztolygolyó.** Igazi vívmánya, új diadala a tudásnak a **Pallay Lajos** sebével tett kísérlet. Dr. **Károly Irén, Fekete** udvari fényképésszel, **Fráter** és **Berkovics** orvosok jelenlétében tegnap d. u. 5-től fél 8-ig, újra foglalkozott Pallay sebének fényképezésével. Az előbbi kísérlet nem sikerült a sebesült derekára csavart tafota és egyéb

kötélékek miatt, a tegnapi kísérlet azonban igazi győzelemmel végződött. A tudós tanár teljesen át világította a csodás Röntgen sugárral a sebesült törzset és a **gerincz mellett 4 cm. távolban** szabad szemmel teljesen tisztán kivehetően feltűnt a pisztoly golyó. A lövés át hatolt a jobb tüdőszárnyon keresztül a bal mellüregbe és itt a **9-ik borda irányában** állapotodott meg. Az átvilágított testről fényképfelvételt is készítettek, mely szerint hajsza pontossággal elvégezhető lesz az operáció. Most már biztosítva van az a remény, hogy a sebesült fel fog épülni, még pedig minden súlyosabb utókövetkezmények nélkül. Igazán gyümölcsöző tökélet adtak azok városunknak, kik a Röntgen sugárhoz szükséges felszerelés beszerzését lehetővé tették **Károly Irén** tanárnak.

* **Az egyetem ünnepe.** A budapesti magyar királyi tudományegyetem tegnap ünnepele megalapításának százhuszonkettedik évfordulóját. Az ünnep nagy misével kezdődött, amelyet **Kriszán Mihály** pápai kamarás celebrált fényes segédlettel az egyetemi templomban. Tíz órakor, a mikor a mise kezdetét vette, a templomot nagy és előkelő közönség szálta meg. Az egyetem részéről megjelent **Vécsey** rektor **Bókay, Demkó** és **Concha** dékánokkal s a tanári karnak ugyiszólván minden tagja. A rektor s a dékánok előtt az egyetem szolgálai a rektori és dékáni jelvényeket tartották. Istentisztelet után az ifjuság és a megjelent közönség átvonult az egyetem dísztermébe, amelyet erre az alkalomra ünnepélyesen fölékesítettek. Itt **Vécsey Tamás** udvari tanácsos, rektor hosszabb, nagytudásu beszédet mondott, rátérve Werbőczy tripartitumára és a corpus jurisra. Utána **Concha** jogkari dékán felolvasta a kari jelentést az 1901—1902. évi pályamunkákról s miután a pályanyertes hallgatóknak átadták a díjakat, **Vécsey** rektor záróbeszéde az ünnepet bezártta.

* **Pável-alapítvány a Ferencz József internátusban.** A budapesti **Ferencz József** nevelő intézetben egy a **Pável** Mihály nagyváradai gör. kath. püspök által alapított egész alapítványi hely üresedik meg e tanulmányi év végeztével. Az alapítványi helyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelölés alapján adományozza. A kijelölés joga **Pável** Mihály püspököt illeti meg az alapító levél értelmében, miért is a kellőképpen felszerelt kérények **Pável** Mihály gör. kath. püspökhöz adandók be. Ezen egész alapítványi helyre csak gör. kath. vallásu tanulók pályázhatnak. Beadási határidő 1902. évi június 30.

* **Reálisták tanulmányi kirándulása.** A nagyváradai m. kir. állami főreáliskola V., VI. és VII. osztályok tanuló-ifjusága szaktanáraik: dr. **Tóth** Mihály és **Gábor** Aron vezetése alatt igen érdekes és tanulságosnak ígérkező, 2½—3 napra terjedő geológiai, botanikai és technológiai kirándulást tervez. A rendező tanárok részletes programot állapítottak meg, melynek értelmében, kedvező időjárás esetén az ifjuság május 20-án, hajnali 2 óra 3 perczkor indul Nagyváradról. A tanulmányi kirándulás főbb pontjai és érdekességei: **Mező-Telegd** (petroleum finomító), **Tataros** és **Felső-Derna** (aszfalt telepek), **Bodonos** (lignit és bitumen), **Feketeerdő** és **Sólyomkővár** (üveggyuták), **pesterei** barlang stb. Alulírott szaktanár tisztelettel felhívja az érdekeltek szüleinek, nemkülönben a gyár- és bányászati igazgatóságoknak a nagyszabásu tanulmányi kirándulás sikerére irányuló szives figyelmét. **Gábor** Aron, m. kir. áll. főreáliskolai tanár.

* **A Szent István-Társulat nagygyűlése.** A Szent István-Társulat f. hó 15-én délelőtt 10 órakor tartja saját palotájának dísztermében ez évi nagygyűlését. Mint értesülünk, **Vaszary** Kolos bíornok-hercegeprimás Balaton Füredén gyengélkedvén, felkérte **Császka** György kalocsai érseket, hogy ő képviselje az előki széken **Császka** érsek elfogadván a megbízást, alkalmi beszéddel fogja megnyitni a nagygyűlést.

* **Eljegyzés.** Micsinyei és benyiczzei **Beniczky** Sandor, orsovai fővármivatali tiszt eljegyezte f. hó 7-én **Novák** József építész-mérnök bájos nagyműveltségű leányát **Gizellát**.

* **Uj ügyvéd.** Dr. **Becker** István közjegyző-helyettes, **Miskolczy** Barnabás irodavezetője s a nagyváradai fiatalság szimpatikus, tehetséges tagja kitűnő sikerrel tette le Budapesten az ügyvédi vizsgát.

* **Utolsó nap.** Nagyvárad város választóinak jövő 1903. évre szóló névjegyzéke közszemlére van kitéve a városháza emeleti kiadóhivatalában. **A felszólalások bedására holnap lesz az utolsó nap**, miért is felhívjuk a polgárok figyelmét, nézzenek utánna be vannak-e vezetve a választók lajstromába. Igen sokan ugyanis ki vannak hagyva jogtalanul a névjegyzékből. Az illetők bélyegmentes folyamodványait a **központi választmányhoz** czimezzék s az adókönyvvel illetve más okirattal kellőleg felszerelt folyamodványait a városi irodaigazgatónál **Kelepecz** Dezsőnél legkésőbb holnap déli 12 óráig okvetlen nyújtsák be, mert a később beadott felszólalások nem fognak figyelembe vétetni. — Ugyancsak holnap jár le a II. negyedévi adófizetés ideje. A ki nem akar késedelmi kamatot, intési s esetleges végrehajtási költségeket fizetni, az vigye — ha van — összekuporgatott filléreit az adóhivatalba.

* **A pécsi dalárda ünnepe.** Az ország első dalárdája a világhírű **pécsi dalárda**, mely évtizedeken át mindig az első díjat nyerte a dalárversenyeken s a magyar dalnak dicsőséget szerzett a külföldön is, vasárnap dicsőséges fennállásának negyvenedik évfordulója alkalmából szép ünnepélyt rendezett. Az ünnepen részt vett Pécs városának egész társadalma, élén báró **Fejérváry** Imre főispán és **Majorossy** Imre polgármesterrel és **Spiesz** János kanonokkal, aki sokáig alelnöke volt a dalárdának. Az ünnep hálaadó istentisztelettel kezdődött, melyen a dalárda hírneves karmesterének és tenoristájának **Hoffer** Károlynak miséjét énekelte a dalárda. Utána a dalárda diszközgyűlést tartott a Vigadó termében, hol ki voltak állítva a Pécsi dalárda dicsőségének ékes jelei: két ezüst, tömördeb babérkoszoru, Liszt Ferencz tömör ezüst melliszobra, négy ezüst kehely, sok album s a szalagoknak egész erdeje, miket a Pécsi dalárda a versenyeken nyert. A közgyűlés végén a többi pécsi dalárdák, a Pécsi polgári daloskör és a pécsi egyházi zeneegyesület képviselői üdvözlötték a jubiláris Pécsi dalárdát, majd az üdvözlő sürgönyöket olvasták fel, melyek közt nagy lelkedést keltett **Hetyey** Sámuel püspök üdvözlölete. Sikerült bankett és táncmulatság fejezte be az ünnepélyt.

* **A választási rendszer alkonya.** Az a hosszú idő óta felhangzó sok panasz, mely az ellen irányult, hogy a fővárosi alkalmazottak az egyes fizetési fokozatokban is csak választás után mehetnek előre, a helyett, hogy ez rendszeres előléptetés alapján történék, arra bírta végre a fővárosi közgyűlést, hogy folyó évi február havában hozott határozat szerint a

fokozatos előléptetés mellett foglaljon állást. A belügyminiszter most értesítette a fővárost, hogy ezt a határozatot jóváhagyta.

* **A tisztviselők fizetésjavítása.** A tisztviselők fizetésrendezésének régóta vajdó kérdésében fontos újság van. E szerint a pénzügyminiszter felszólította az összes miniszteriumokat, terjesszenek be részletes költségvetést az alájuk rendelt tisztviselők fizetésjavításáról azon az alapon, a mely szerint a magyar hivatalnokok fizetését egyenlővé tennék az osztrákokéval. Eddig négy miniszterium készült el a költségeljárásnyal, de a héten a még hátralevő miniszteriumok is elkészülnek és akkor a pénzügyminiszteriumban értekezlet lesz a tervezet megvalósítására vonatkozóan. Hir szerint egyelőre csak a három legalsó fizetési fokozatokban tervezik a fizetésjavítást.

* **Uj magyar nemes.** Ő Felsége *Huszka* Ödön ítélőtáblai nyugalmazott bírónak és törvényes utódainak a magyar nemességet a pusztá-ferencszállási előnévvel díjmentesen adományozta.

* **Weiszlovits Gyulának új ügyvédje van.** A vizsgálati fogságban levő *Weiszlovits* Gyula kivánságára a védelemmel eddig megbízott dr. *Vázsonyi* Vilmos és dr. *Kenedi* Géza ügyvédek *visszaléptek* és ezek helyett dr. *Pollák* Illés budapesti ügyvéd a kiváló kriminalista bizott meg a védelemmel, ki a tegnapi napon személyesen sürgette meg a vádtanács határozatának felterjesztését a kir. táblához.

* **Folt, melyet tisztitanak.** *Gabányi* Arpád realisan akart megjátszani egy szerepet és sáros ruhában akart megjelenni a színpadon. Délután tehát kivitte a kabátját a Nemzeti Színház udvarára, ott a csatorna körül talált egy kis sarat, abban meghempergette gondosan a kabátot, aztán kiterítette száradni. Ő pedig nyugodtan bement a társalgóba. (De nem ferblizni.)

Az egyik szolga épp átment az udvaron és bele akadt a sáros kabátba. Főlemelte, megnézte és megcsóválta a fejét.

— Ejnye, ejnye? Hát ezt már ki disznókodta össze?

Bement, hozott egy kefével magával és kipucozta a kabátot, aztán visszatette a helyére.

Később *Gabányi* kijött a kabátjért és megdöbbenve látta, hogy nyoma sincs rajtuk a sárnak. Ujra bepiskolta »szépen« és kiterítette száradni.

Ezalatt a szolga elvégezte a dolgát odabenn és jött vissza az udvaron. Ujra szemébe ötlött a sáros kabát.

Elkáromkodta magát:

— Az argyélusát! Hát én már egész nap mások után takarítsak?

Megint kikeféltte a kabátot és ment be a színpadra.

... Beesteledett, *Gabányi* bevitte a kabátját, de csak a lámpavilágnál láthatta meg, hogy ujra tisztá. Dühösen odaadta valami statisztáfiunak:

— Vidd ki hamar és kend be jól sárral! De gyorsan, mert kell!

A fiu kiment a kabáttal az udvarra és éppen lehajolt a földre, a mikor arra ment a szolga. A fiuhoz rohant és nyakon teremtette jól kétszer.

— Megcsiptelek gazember! Velem ugyan nem fogsz tréfát üzni. Mars!

IRODALOM.

Skapuláré imakönyv.

Semmer Imre karmelita rendű áldozár értékes oktató és imádságos könyvecskét szerkesztett e czímen a Skapuláré-Társulat tagjai számára. A díszes kiállítású munka bő felvilágosítással és oktatással szolgál Szűz Mária skapuláré társulatáról. A művecske a hatodik év alatt a negyedik kiadását éri meg. Ára egy-

szertű kötésben 1 korona 10 fillér, egyszerű diszkötésben 2 korona 10 fillér, sagrin bőrkötésben 4 korona, párnás kötésben 6 korona. Megrendelhető a karmelita atyák zárdájában Budapest, (Angyalföld).

Hollandia fénykora. Minden nemzetnek értéke az emberiség kifejlődésének tett szolgálatától függ. A legkisebb országok, melyek nagy szolgálatot tettek az emberiség kifejlődésének, bevették nevüket az emberiség történetkönyvébe. Görögország már régen elpusztult, de műveltsége ma is él, mert a görög nép élete beolvadt az emberiség szerves kifejlődésébe. Tyrus és Velence már csak árnyékaik lettek régi önmaguknak, de Veronese képei, a dogepalota csodálatos művész hangulata még ébren tartják Velence fénykorát s a piazzára még mindig azzal a tisztelettel lépünk, mint mikor az aranyos Bucentoro szállt ki az Adriára s ormáról a doge arany gyűrűt vetett a habokba, eljegyezni a tengerrel a tenger szép királynőjét, Velenczét, a tenger álmát, Olaszország legszébb leányát.

S fönt Északon egy kis ország épen így irta be nevét az emberiség történetkönyvébe. Van Ostade csodálatos művészete megrögzítette Hollandiának a fénykorát. A politikai Hollandia szenvedhetett vereséget, gyászt és baltörténeteket, a művészi Hollandia mindig azon a fokon maradt, a hova Rembrandt, Rubens, Van Dyk emelte. Hollandiának egyszínű földje, ködös levegője és szürke ege művészi témává lett a holland mesterek tájképein.

Erről a fényes korról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 159. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes főtáblakötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérré. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Igazságszolgáltatás.

Uj beosztás a törvényszéknél. Nagy Ferencz kir. törvényszéki elnök tegnap értesítette a büntető és polgári ügyekben működő tanács tagjait, hogy július hó 1-ével, a nyári szünet alatt új beosztás lép életbe. A részletes beosztás tekintettel van a bírák szabadságidejére s az elrendezés a szolgálat érdekeinek megfelelően van összeegyeztetve. Ez által lehetővé van téve, hogy a bírák nyugodtan és zavartalanul élvezhetik a nyári szünetet, még sem lesz mulasztás az ügyek elintézésénél.

A szerető szeme.

Csora Simeon vaskóhi lakos a mult év őszén fogadta hiteles társát a szemrevaló *Perjéssi* Zsuzsannát s pár hónapig a legnagyobb együttértséggel éltek. A boldogságukat megirigyelve azonban *Redák* Györgyné szomszédasszony, a ki ugyancsak kikapós menyecske hírében állott és feltette magában, hogy bármiként is, de elcsábítja *Csora Simeont* s így áll bosszút leánykori haragosán.

Eleinte nehezen ment a dolog, mert a boldog pár kölcsönösen szerette egymást, azonban *Redák* Györgyné addig kacérkodott *Csora*-val, hogy az kezdte nejét elhanyagolni s munka után örül, ha a szép igéző szemű szomszédasszonnyal pár szót válthatott a kerítésen keresztül. Nagyon, de nagyon szívő vette a dolgot *Csora Simeon* hites társa és kereste az alkalmat, hogy megleckéztesse férje c ábitóját.

A kívánt alkalom nem sokáig várott magára, midőn ugyanis egy alkalommal munkából jött haza az asszony, rémülve tapasztalta, hogy férje nagyon is bizalmasan beszélget az utcájában *Redák* Györgynével. Ezt a megaláztatást már nem volt képes elviselni *Csora Simeon* és előbb szóval, majd tetteleg-

sen inzultálni kezdte a kikapós szomszédasszonyt.

Előbb csak a gereblye, majd a sarló is előkerült és *Csora Simeonné* ugyancsak hangoztatta: *kivájom azt a hamis szemed, a melyikkel elcsábítottad az uramat.*

S ez nem csak ijesztgetés volt, hanem meg is tette a féltékeny hites társ és a sarlóval kivágta *Redák* Györgyné jobb szemét. Ezen tette miatt tegnap ült a vádlottak padján *Csora Simeonné* vádolva súlyos testi sértés büntetével.

A tárgyaláson *Fassie* Pál elnököl, szavazó bírák voltak *Grám* Sándor és *Hermann* Aladár törvényszéki bírák, a vádhatóságot *Baróthy* Pál dr. kir. alügyész képviselte.

A bizonyítási eljárás befejezése után bünsnek mondták ki a vádlottat a súlyos testi sértés büntetében és 2 évi börtönre ítélték.

Vádlott felebbezett.

EGYESÜLETEK.

Orvos-gyűlés.

A »Biharmegyei orvos-gyógyszerész és természettudományi egyesület« folyó évi május hó 15-én délután 4 órakor tartja saját helyiségében (Jogakadémia-épület) évi közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó-beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. A könyvtáros jelentése. 5. A tisztviselők és a választmány megválasztása. Nagyvárad, 1902. május hó 9-én. *Edelmann* Menyhért, egyleti titkár.

Meghívó. A nőipariskolát segélyző Nagyvárad város és Biharmegye házi-iparfejlesztő nőegylet f. hó 14-én, szerdán délután 4 órakor Fő-utca, (Apolló-épület) iparisk. helyi ségeiben tartandó alakuló közgyűlésre a t. tagokat van szerencsénk a jelölő-bizottság megbízásából tisztelettel meghívni. *Baróthy* Sándorné, *Bordá* Ferenczné, *Bognár* Sándorné, *Ember* Gézáné, *Laszky* Arminé, *Márkus* Jánosné, *Molnár* Lajosné, *Szediárkné* D. Anna, *Vucscics* Julia, *Winkler* Lajosné.

TANUGY.

A községi iskolák új rendje. A kultuszminiszterium a községi iskolaszékekről, valamint a községi tanítók és iskolaigazgatók szolgálati rendjéről tervet dolgozott ki, a melyet hozzászólás végett megküldött az ö-szes királyi tanfelügyelőknek és az országos tanító-egyesületeknek.

A tervet a községi iskolák új rendjéről a következőkben ismertetjük:

A munkálat az iskolaszékek kivált ötféle tennivalóját jelöli ki: az iskolák anyagi dolgait istápolni, az iskolakötelezettséget végrehajtani, a rendtartásra ügyelni, a tanítóválasztását intézni és a gazdasági ismétlő iskolát jó karban tartani. Iskolaszéki tag nem lehet, a ki nem magyar állampolgár és nem tud magyarul beszélni és írni. A hol azonban még lehetetlen magyar iskolaszéket összeállítani, ott ezt a szabályt felfüggesztik. Az óvó-iskolai dolgok helyesebb intézése dolgából az iskolaszékeknek nőtagjai is lehetnek. Minden iskolában meg kell lennie Magyarországi czimerének és a nemzeti lobogónak. Az iskolaszékeknek feladatául tűzi ki a terv az iskolaépítési alap szervezését, az ifjúsági és tanítói könyvtárak alapítását is. Az iskolai beírás körül az iskolaszék tennivalója a többi közt az iskolátlan tanulókat nyilvántartani, az iskolamulasztók bírságpénzén könyvet és ruhát venni a szegényeknek, az iskolai szünetet meghatározni, az államellenes iskolakönyvet használó tanítót a közigazgatási bizottságnál följelenteni. Jelentős az a szakasz, mely az iskolaszéki tagot illetéktelennek mondja ki arra, hogy az iskola tanulmányi dolgába

beleszólhasson. Csak arra legyen gondja, hogy a tanító ott van-e az iskolaszobában. Az összes rendtartási nyomtatványokat minden községi iskolában magyarul kell vezetni. Az iskolai ünnepek közül április 11-ikét igen, de márczius 15-ikét nem rendeli el megtartandónak. A tanító fizetési minimumát 800 koronára teszi a terv, lakáspénzét 150 koronára, korpótlékát 100 koronára. Segédtanítót csak ott lehet választani, a hol az öreg tanító nem tud magyarul; ennek elhunytával azonban a segédtanítói állást be kell szüntetni. Kizárja a községi tanítóválasztásokból azt a tanítót, a ki nem magyar állampolgár, a ki nem tud magyarul és az 1882. év után olyan tanítóképzőben kapott oklevelet a tanfelügyelő láttamozása nélkül, a melynek oktató nyelve nem magyar. Ha magyarul nem tudó tanító helyett az iskolaszék nem akar segédtanítót választani, akkor a magyarul tudó segédtanítót a tanfelügyelő nevezi ki és számára a községi pénzből 400 korona fizetést rendel.

A reform-munkálat második része: a **községi népiskola rendtartása**. Nevezetes rész itt a tanító esküje. A megválasztott tanító meg esküszik, hogy a király, a magyar szent haza és annak szentesített törvényei iránt tántoríthatatlan hűséggel fog viselkedni. A tanító feyelmi vétséget követ el, ha az állam által tiltott iskolaszert használ. Büntetése 1 het 600 korona pénzbüntetés vagy két hónapi fogság és hivatalvesztés is. Allamellenes a terv szerint az olyan cselekmény is, mely az államnyelvnek a törvényben meghatározott alkalmazása ellen irányul akár az iskolában, akár azon kívül. Az iskolai rendtartás egyéb részei megfelelnek az állami iskolák számára tavaly kiadott utasításoknak. A községi elemi iskolákban a privátát eltörli a tervezet.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Rosenkrantz és Gúldenstern.
Csütörtök: Parasztbecsület. (Wernier Róza felléptével.)

Troubadour.

Tegnap megint primadonna-kísérletet láttunk: *Jocks Irma* lépett fel Leonnra szerepében. A fellépés nem járt sikerrel. *Jocks Irma* szép megjelenésű, képzett művész, a ki igen jó iskolával dicsekedhetik, de sajnos, az iskolának kicsi az alapja: a művésznőnek gyenge a hangja. Alberti Werner leénekelte, a zenekar lehegedülte. Mi, a kik Székely Irén pompás hangjához voltunk szokva s a kiket ez a hang valóságosan elkényeztetett, őszinte sajnálatunkra a kisasszonyt nem tarthatjuk megfelelő koloratur-primadonnának a nagyváradi közönség számára.

Igy aztán nem csoda, ha a csaknem telt ház lelkesedését Alberti Werner kötötte le. Az ő bámulatosan képzett, lány tenorja folytonosan viharos tapsokat provokált.

Kelemes kis hangja van *Ozene* Stefinek (Ines); efféle segédszerepekben szívesen hallanók többször is. Mint mindig, most is nagy sikere volt Székely Anna Azucénájának s a félrebillenő hangok daczára Pinter Luna grófjának. Az énekkar jó volt, de a zenekarnak annyi átjátszás után nem volna szabad hibáznia.
Dr. K. A.

Rosenkrantz és Gúldenstern. Rosenkrantz és Gúldenstern, ezt a Nagyváradon rég nem látott pompás, mulatságos vigjátékot irissitik föl ma este a Szigligeti-színházban. A kitűnő darabban a vigjátéki személyzet jeles erői játszanak.

Wernier Róza. Wernier Róza énekesnő vendégszerepei csütörtökön és pénteken este a színházban. A művész nő csütörtökön

este a *Parasztbecsület*-ben, pénteken este a „Madarász”-ban mutatkozik be a nagyváradi közönségnek. Wernier Róza, kinek előkelő bécsi és berlini színpadokon voltak jelentős sikerei, — mint már jelentettük, szerződöttes céljából vendégszerepel.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 221.

Pótbérllet 24.

Ma, szerdán, 1902. május 14-én

Rosenkrantz és Gúldenstern.

Vigjáték.

S Z E M E L Y E K:

Liebenstein Albert, herceg	—	Peterdy S.
Ernő gróf, fia	—	Tóth Elek
Rosenkrantz báró	—	Szarvasi Sándor
Kienborn grófnő	—	Benkő Jolán
Clarisse, leánya	—	H. Novák Irén
Düiring tanácsos	—	Szathmáry Árpád
Vilma, unokája	—	E. Kovács M.
Schmálik Justus	—	Bérczi Gyula
Santfleben Antal	—	Krasznay Andor

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, május 15-én

Katonásan.

Vigjáték.

Ezt követi:

PARASZTBECSÜLET.

Opera.

TAVIRATOK.

Ő Felsége a mücsarnokban.

Budapest, május 13. (Saj. tud. táv.)
Ő apostoli királyi Felsége ma délután megtekintette a mücsarnokot, hol *Wlaszics* Gyula vallás- és közoktatásügyi és gróf *Széchenyi* Gyula ő Felsége személye körüli miniszterek fogadták. Műelvezettel szemlélte ő Felsége a képeket, a szecsesziós képeknél azonban elfordult, mondván: *Nem szeretem a szecsessiót! Menjünk tovább!!*

A delegáció.

Budapest, május 13. (Saj. tud. táv.)
A magyar delegáció hadügyi albizottsága, minden nagyobb vita nélkül megszavazta a költségvetést általánosságban. *Rakovszky* és *Okolicsányi* szoltak csak ellene, rövidesen s eredmény nélkül.

Megszökött szép asszony váltói.

Budapest, május 13. (Saj. tud. táv.)
Mint Lembergől jelentik, egy egyetemi tanár neje, ki városszerte híres volt szépségéről, ma reggel megszökött. Hogy azonban férjének a szerelmi bánatát tetőzze, nevére és *Puzina* herceg érsek rokonának nevére egy millió kétszáz ezer

korona értékű váltót és betéti könyveket hamisított. A szép és drága szökevényt úgy férje, mint a hatóság körözteti.

Szerb kormányválság.

Belgrád, május 13. A válság oka az az előzetes szerződés, melyet Milovanovics a kölcsön tárgyában hazahozott. E szerint a kormánynak a francziákkal szemben azt a kötelezettséget kell vállalnia, hogy a törlesztéseket mindenkor pontosan fogják teljesíteni. A minisztertanács nem fogadta el azt az előzetes szerződést és a szkupstina is kétségtelenül el fogja vetni. A kormány pénzt nem tud szerezni és egyelőre az egyed-áruságok igazgatóságától vesz kölcsön egyik milliót a másik után; de ez a forrás is már-már kimerült. A belga kölcsönt sem fogadhatják el, mert 90-es árfolyam mellett 5 százalékos kölcsönt kínálnak, de ezt is csak úgy, hogy Top-siderben játékbankot állíthatnak fel. A Vuic kormány már a tönk szélére vitte az országot, a mi abból is kiderült, hogy az aranyázsió rohamosan emelkedik. Így legfeljebb napok kérdése, hogy Passie Nikolu kormányra kerüljön. Passie radikálisokból és haladó pártiakból fog fuziókabinetet csinálni és a külpolitika terén Szerbiának két év óta követett irányzatát megtartani. (M. T. I.)

Az elhamvadt város.

Páris, május 13. Marseilleből, Havereből, Bordeauxból érkező táviratok arról az aggodalomról szólnak, a melyvel ezekben a Martinique szigetével legsűrűbben érintkező kikötővárosokban a St. Pierréből jövő híreket várják. Mindenütt gyűjtést indítottak. Bordeauxban szerdán több kereskedő megy Southamomba, hogy onnan a katasztrófa színhelyére menjen.

Washington, május 12. Roosevelt elnök ma üzenetet intézett a kongresszushoz, amelyben a martiniquei katasztrófát ismerteti és közli, hogy a francia kormány arról értesítette az Egyesült-Államok kormányát, hogy Fort de France és az egész sziget még veszedelemben forog. A miért is kéri az amerikai kormányt, hogy minél gyorsabban segítséget küldjön a szigetre, az éleveszélyben forgó és éhező lakosság elszállítására végett. Az elnök megemlíti azután, hogy St. Vincent szigetét is hasonló veszély fenyegeti és tudomására hozza a kongresszusnak, hogy utasította a pénzügyi, a hadügyi és a haditengerészeti hivatalt, hogy közös intézkedéseket tegyenek. Erre a célra 500 ezer dollár megszavazását kéri a kongresszustól. A Dixis czirkálóhajó eleséget vett föl és szerdán elindul Martiniqueba.

Washington, május 12. A képviselőház és szenátus a martiniquei és st. vincenti segítőakció céljaira az elnök által kért 500 ezer dollár helyett 200 ezer dollárt szavazott meg. A törvényjavaslatot most az elnök elé terjesztik jóváhagyás végett.

New-York, május 12. Port au Prioczenből jelenti egy tegnapi távirat, hogy Le Carbelben St. Pierre mellett ezernél öbbs menekülő van. St. Pierre környékén még folyton találnak emberrészeket.

A holttesteket katonák szedik össze és azután elhamvasztják.

St. Thomas, május 12. Dominicából jelenti egy tegnapi távirat, hogy Martinique északi részén még egyre terjed a láva. A sziget északi része teljesen el van pusztítva és egész vegetációja kihalt.

Páris, május 13. (Saj. tud. távir.) St-Pierrében meztelenül hevernek az elhamvadt város utczáin a teljesen megszűnésre jutott holttestek. Egy kilencz tagból álló családot, leégett ruhafoszalványokban összelelkezve találták meg a romok között. A városi toronyóra 7 óra 50 perczkor állott meg.

Páris, május 13. (Saját tud. távir.) A magyar képviselők részvétnyilatkozata, melyet **Apponyi** tolmácsol az egész francia sajtóban, a legmelegebb hálaérzetet keltette.

A spanyol kormányválság.

Madrid, május 12. A minisztertanács ma tartotta utolsó ülését a régens-királyné elnöklése alatt. Este a kabinet Sagasta elnöklése alatt tanácskozott. Canalejas földmivélségi miniszternek állítólag eltökélt szándéka, hogy miniszterválságot idéz elő. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

A tengerészeti szerződés.

Conan Doyle: Doktor Holmes kalandjai. 16.

— Hát hogy képzeled az összeesküvést?
 — Hitemre mondom, s nem bánom, ha megrendült idegeimnek is tulajdonítod, meg vagyok győződve, hogy mélyreható politikai csel-szövéstről van szó, s hogy az összeesküvők valami okból, melyet sejtteni is képtelen vagyok, életemre törnek. Ez szerénytelen és izetlen állítás, de fontold meg csak a tényeket: miért törne be a tolvaj olyan szobába, ahol zsákmányt nem remélhet és miért volt nála a hosszú gyilkos?
 — Hátha feszítő vas volt, egyszerű betörő szerszám?
 — Nem, nem — láttam a penge villogását!
 — De ki volna az, aki ilyen nagy gyűlölettel üldöz?
 — Hja, éppen ez a rejtély.
 — Lehet, hogy Holmes is osztozik nézettedben; ez mindenesetre kielégítő magyarázat volna különös eljárására. Ha ez a feltevés helyes s Holmes kézrekeríti ezt az embert, ki a múlt éjjel ellened tört, az nagy dolog volna. Egy lépéssel közelebb volnánk annak a kiderítéséhez, ki lepta el a tengerészeti szerződést. Mert hogy két ellenséged volna, kik közül az egyik meglop, a másik pedig életedre tört, azt föl sem lehet tételezni.
 — De hisz Holmes ur azt mondta, hogy nem megy hozzánk Bierbraeha?
 — Régióta ismerem s tudom, hogy ok nélkül semmit sem tesz.
 Ekkor egyebekről kezdtünk beszélgetni. Phelps még meglehetősen gyöngye volt a hosszas betegségtől és balsorsa ingerlékeny és türelmetlenné tette. Hiába iparkodtam őt indiai és afghanisztáni élményeimmel szórakoztatni vagy más dolgokat, társadalmi kérdéseket vele megvitatni. Nem hagyta magát más gondolatokra téríteni, hanem minduntalan visszatért a tengerészeti szerződésre. Mit csinál most Holmes, mit fog csinálni lord Holdhurst, mit tesz majd holnap reggel — ilyen és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatták szüntelen. Az est további folyamán izgatottsága már kinos mértékben fokozódott.
 — Te tehát azt hiszed, hogy Holmesre

teljesen, de teljesen megbízhatom magamat? — kérdezte.
 — Nagyon csodálatos dolgokat éltem át vele.
 — De ilyen homályos, bonyolult ügyet bizonyára még nem oldott meg, ugy-e?
 — Dehogyan nem; felderített ő már olyan eseteket is, melyekben még kevesebb kiindulási pont volt, mint a tiedben.
 — De ilyen nagy érdekek talán még sem forogtak koczán.
 — Nono! Tudok egy esetről, a mikor három európai uralkodóház számára rendkívül bonyolult dologban működött.
 — Tehát egészen jól ismered őt, Watson? Olyan rejtélyes egyénisége van, hogy az ember sohasem tudhatja, hányadán van vele. Mit gondolsz, biztatók a kilátásai? Reméli, hogy sikere lesz?
 (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. május hó 13-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 17.20—16.80. Kétszeres, buza 13.60—12.60. Rozs 13.20—12.60. Arpa 11.60—10.60. Zab 13.80—13.—. Tengeri: 9.40.—9.—. Borsó 34.—. Lencse 40.—. Bab 15.—. Köleskása 23.50. Burgonya 6.30. 100 kiló lángliszt 29.—. zsemlyeliszt 28.60. fehérkenyér liszt 27.60, barnakenyér liszt 26.—. széna fuvarral 5.60, szalma 1.20 Szalonna 106.— 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.82, Lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.72. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kőso 21.50, nyers fagyú. —.48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—, Egy hektoliter óbor 66.—, uj bor —.—, mész 1.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 25.—, köles —.—, repce —.—, dió 30.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyú káposzta 24, szalona 1.12, sertéshus 1.04, juh-hus 64, veres hagyma 20, fog hagyma 64, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kóolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1902. évi május hó 13-ról. Tiszta buza körülbelül 300 hltr, kétszeres buza 60 hltr, rozs 70 hltr, árpa 60 hkl. zab 110 hltr, tengeri 250 hltr, burgonya 390, hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 140 drb, félhizott 190, sovány 170, süldő 600, ma-

lac: 306, hizott marha 35, jármos ökör 380, fejős tehén 270, borju 290, bivaly 7, juh és kecske 400, ló 495.

Marhaártáblázat 1902. május hó 13-ról. Egy pár első rendű jármos ökör 610—700, egy pár másodrendű jármos ökör 520—600, egy pár harmadrendű jármos ökör 260—500, 1 drb fejős tehén 110—240. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—280. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 176—184. 1 drb. veres borju 18—50, 1 drb. fél éves borju 38—62, 1 drb egy éves borju 46—76, két éves borju 72—180. 1 drb hizott sertés 86—90, 1 ár fél éves 30—38, 1 pár egy éves sertés 46—70, 1 pár két éves sertés 76—140. 1 drb igás ló 160—240, 1 pár ökörbőr 40—50, 1 pár tehénbőr 26—34. 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Kelch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, május 12.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, május 12.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Kaposzta, rapcsa, aug.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 12-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék	97.70
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4/8%	119.80
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.80
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.—
Horváth-azlávönföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegyek-kölcsön	204.—
Tiszszabályozás szezedi sorsjegyek kölcsön	162.50
Osztrák járadékpapírban	101.50
Osztrák járadék ezüstben	101.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	89.40
Osztrák államsorsjegyek	162.75
Osztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	684.50
Osztrák hitelintézet részvény	670.50
Párisi vista	95.40
30 frankos arany (Napoleon d'or)	19.08
Nemzetbirodalmi márka	117.80
London vista	240.85
30 márkás arany	28.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

HOFFER BERTALAN

paplan és matrác különlegességek gyártása
NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészített paplanokat a kereskedők készítik a saját műhelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitűnő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajnos, csak a saját kárán tud meg, de már későn.

Ruge paplan.	1 frt 60 kr.	Kasmier paplan	2 frt 40 kr.	Gloria paplan	3 frt 25 kr
Jobb	1 » 80 »	Jobb	3 » 60 »	Atlasz v. selyem paplan 6 » — »	
Gratióz, kelengye-paplan, atlasz		10 frt. Valódi gyapju kasmir 10 frt.			

Paplan-áthuzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

Tisztelettel **HOFFER BERTALAN** Fő-utca, (Bazár-épület).

ALKALMI VÉTEL.

Figyelem!

Flegman Ármin áruháza

Nagyvárad, Bémer-tér, értesíti a n. é. közönséget, hogy tulhalmozott raktára miatt **színes selymeket, napernyőket és selyem blousokat** mélyen reducált árban kiárúsít. Mindenki saját érdeke e tényről meggyőződést szerezze. — Minden más raktáron levő cikkek nevezetesen gyönyörű francia batistok, a legújabb fekete és színes rubakelmék, különlegességek batist-blousok és divatövekben, valamint női fehérnemű, vászon- és asztalneműek ósmert szolid szabott árakban kaphatók.

A Nagypiacz-téren

vasárnaptól *f. hó 11-től 20-ig* lesz látható a *norvégiai halászat* és az

óriási czethal

kiállítás.

A czethal a világ legnagyobb emlős állata 21 m. hosszú, 366 cm. magas, 355 sulyu. Kifogták 1900. aug 1-én a Spitzbergák és a Medve-szigetek között. A fogásnál 75.000 klg. sulya volt, a legnagyobb czethal, melyet eddig fogtak.

Külön kiállításban

láthatók: 21 ragadozó és mélylító praerált hal, szerszámok a fogáshoz, ugyanint tengeri szigonyok. Magyarázatok mindig tartatnak.

Nyitva naponta *reggel 9 órától este 6 óráig.*

Megnyílik vasárnap, május 11-én és tart május 20-ig.

Belépti-díj 40 fillér, gyermekeknek és katonáknak örmesterig 20 fillér. Iskolák és egyletek kedvezményben részesülnek.

Kiváló tisztelettel: **Az igazgatóság.**

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték főelárusítója a Biharmegyei Takarékpénztár

ajánl sorsjegyeket a **X. sorsjáték**
I-ső osztályához

eredeti árakon.

Sorsjegyeink kaphatók:

a **Biharmegyei Takarékpénztár** üzlet-
helyiségében Kossuth-utca, 19/20.

Lukács Mór 15zsdéjében Bémer-tér
Rosenblüh Béla
K. Frankl Mari Nagypiacz-tér
Steier Jakab Szt. László-tér

A nyereményeket **azonnal** kész-
pénzben fizetjük. 158

Huzás már május hó 22-én.

Ö cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXII. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyereményt tartalmaz készpénzben 442.850 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi június hó 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatkak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

162.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

ELEK JÓZSEF

női- és tri diva, vászon- és fehérnemű áruaktára

Nagyvárad, (Szent László-tér).
(VOLT KUNZ-czég helyiségében).

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett ujdonságait női ruha **szövetekben**, a legszebb kivitel és legfinomabb minőségig. **Lioni selymek**, Chine, egy-szinű és fekete színekben. **Ponges** óriási választékban. **Diszek** és teljes kellékek.

Zephyr, Batist mosókelmék. **Nap- és eső-ernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

cs. és kir. **vászon és asztalnemű** egyedüli bizományi gyári raktára.

Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak,
legjobb minőségű Chiffonok

és pamut-vásznak.

Külön gyászruha kelme-osztály teljes kellékekkel.

Mintákat kívánatra azonnal küldök.